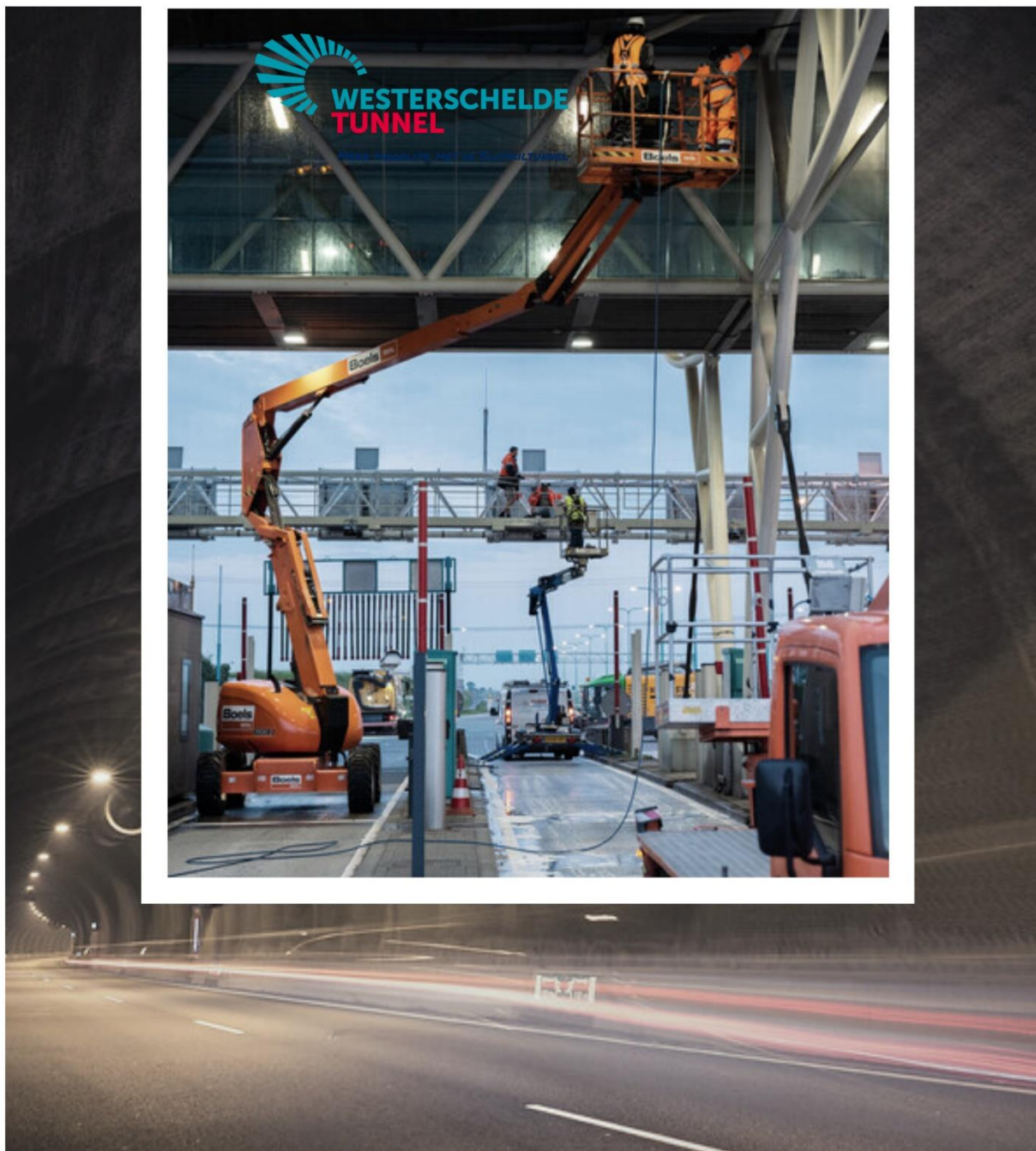

JAARVERSLAG 2022

N.V. WESTERSCHELDETUNNEL

Inhoudsopgave

1	Profiel.....	3
2	Kerncijfers.....	4
3	Verslag van de Raad van Commissarissen	5
4	Verslag van de directie	7
5	Jaarrekening 2022	13
6	Overige gegevens.....	32
7	Controleverklaring.....	33

1 Profiel

De N.V. Westerscheldetunnel (WST) is op 9 november 1998 opgericht om de Westerscheldetunnel te bouwen en te exploiteren. Tot onze taken behoren de tolnning, het verkeers- en incidentmanagement en het onderhoud en beheer van de Westerscheldetunnel, de Sluiskiltunnel en de toeleidende wegen.

De missie van de WST luidt:

"Optimale dienstverlening tegen zo laag mogelijke tarieven"

Doel is dat klanten de rit over onze weg en door onze tunnels positief ervaren. Dus veilig, snel en comfortabel van de ene naar de andere kant. Veiligheid is daarbij het belangrijkste aandachtspunt, zowel voor onze klanten als van onze medewerkers en de hulpdiensten.

Voor de WST is een zo hoog mogelijke beschikbaarheid essentieel. De Westerscheldetunnel is namelijk de enige verbinding tussen Zuid-Beveland en Zeeuws-Vlaanderen. Ook de Sluiskiltunnel speelt een grote rol in de mobiliteit van de regio. Het is daarom belangrijk dat beide tunnels zoveel mogelijk zonder beperkingen beschikbaar zijn. In de praktijk betekent dit dat het onderhoud zo efficiënt mogelijk en zoveel mogelijk 's nachts, op verkeersluwe momenten, wordt gepland.

Het uitgaan van zo laag mogelijke tarieven heeft tot gevolg dat financiële meevallers ten goede komen aan de klant. Zo zijn de tarieven van de WST sinds 2012 gelijk gebleven en zijn vanaf 2020 de tarieven voor de t-taggebruikers fors verlaagd. Hiermee wordt op concrete wijze invulling gegeven aan onze missie.

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen (APB) op 22 september is een motie ingediend die de Regering verzoekt om per uiterlijk 2025 de Westerscheldetunnel (WST) tolvrij te maken voor personenauto's en motoren. Het kabinet heeft besloten de motie uit te gaan voeren en haalt de financiering hiervan in de periode 2025-2029 uit het Nationaal Groeifonds. Het kabinet gaat ervan uit dat vanaf 2030 een systeem van 'Betalen naar Gebruik' voor alle automobilititeit wordt geïntroduceerd. De heffing wordt niet tijd- en plaatsgebonden en zou de 'dan nog bestaande tol-tracés, zoals de Westerscheldetunnel, de Kiltunnel en de voorgenomen doorgetrokken A15' vervangen. Voor de WST zou dat betekenen dat er vanuit het budget voor 'Betalen naar Gebruik' compensatie wordt geleverd voor de periode 2030- maart 2033.

2 Kerncijfers

	2022	2021	2020	2019	2018
Beschikbaarheid					
Geen onregelmatigheden (%)	98,2	98,1	97,7	97,8	97,7
Verkeer					
Passages per jaar	7.714.818	6.937.723	6.567.366	7.746.571	7.565.315
Passages per dag (gem.)	21.136	19.007	17.944	21.223	20.727
Passages t-tag	5.018.182	4.514.730	4.344.523	5.124.996	4.989.641
Passages t-tag (%)	65,0	65,1	66,2	66,2	66,0
Passages veelgebruikers	1.238.654	1.116.032	1.022.749	1.426.342	1.353.111
Passages veelgebruikers (%)	16,1	16,1	15,6	18,4	17,9
Passages tolvrije dagen	109.268	137.167	71.181	139.443	113.283
Abonnementhouders	63.733	61.201	59.427	57.771	56.199
t-tags in omloop	102.195	97.511	93.677	90.433	86.885
m-tags in omloop	1.032	945	848	742	631
Financiën					
Tolopbrengsten (x € 1 mln.)	33,5	30,4	28,7	36,2	35,5
Opbrengst per passage (x € 1)	4,35	4,38	4,36	4,68	4,68
Netto resultaat (x € 1 mln.)	12,8	10,6	8,6	15,1	14,8
Personeel					
Bezetting (fte.)	51,1	54,9	56,9	57,7	57,4
Leeftijd (gem.)	51	50	49	49	48
Ziekteverzuim (%)	7,1	5,5	5,6	4,7	5,1
Communicatie					
Bezoekers website (gem. per dag)	521	519	471	731	706
Aantal inschrijvers Nieuwsbrief	5.750	5.744	5.713	5.288	4.938
Aantal gebruikers Mijn Tunnel	9.645	9.525	9.413	9.111	8.735
Volgers Twitter @NVWST	4.237	4.110	4.098	4.021	3.898

3 Verslag van de Raad van Commissarissen

3.1 Jaarrekening 2022

Conform de statuten heeft de directie de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2022 opgesteld en aan de Raad van Commissarissen (RvC) voorgelegd. De geconsolideerde jaarrekening is door Baker Tilly (Netherlands) N.V. gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De RvC heeft in het bijzijn van de directie de geconsolideerde jaarrekening met de accountant besproken. Daarbij zijn de financiële ontwikkelingen van het bedrijf alsmede de kwaliteit van het financieel beheer aan de orde geweest.

3.2 Pré-advies

De directie legt het Jaarverslag 2022 op 11 mei 2023 ter vaststelling voor aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De RvC adviseert de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het Jaarverslag 2022 vast te stellen.

3.3 Werkzaamheden van de Raad van Commissarissen

De RvC heeft een adviserende en toezichthoudende taak, waarbij de belangen van de vennootschap en de daarbij betrokken partijen voorop staan. De Raad vergadert altijd plenair en kent geen subcommissies. Deze werkwijze functioneert naar tevredenheid. De RvC wil op de hoogte blijven van de actuele stand van zaken binnen de organisatie. Dit gebeurt in zes reguliere vergaderingen alsmede in de benodigde bilaterale contacten. In deze contacten wordt ook aandacht besteed aan de cultuur bij de WST waarin integer handelen door medewerkers in alle lagen van de onderneming wordt nagestreefd.

Agendapunten tijdens de vergadering met de directie waren een toelichting op de gang van zaken en de ontwikkeling van de financiële resultaten aan de hand van vier kwartaalrapportages van de WST, Movenience en de Sluiskiltunnel, het jaarverslag (2021) en het beleidsplan (2023). Specifieke onderwerpen van aandacht waren in 2022 de (gevolgen van de) motie om de Westerscheldetunnel tolvrij te maken voor personenauto's en motoren, de aanbesteding voor een nieuwe accountant, de procedure voor de werving van een nieuwe commissaris, fraude en de toekomstige rol van Rijkswaterstaat (RWS) bij de WST en de Sluiskiltunnel in relatie tot de WST.

Bij toerbeurt worden de overlegvergaderingen tussen directie en Ondernemingsraad bijgewoond door één van de commissarissen. Jaarlijks, in het voorjaar, evalueert de RvC haar eigen functioneren en het functioneren van de directie.

3.4 Corporate Governance

Bij het inrichten van het Corporate Governance beleid wordt rekening gehouden met de Corporate Governance Code. Omdat de organisatie relatief klein en overzichtelijk is, is besloten een aantal zaken uit de Code anders uit te werken. Zo worden er bijvoorbeeld geen auditcommissie, renumratiecommissie en selectie- en benoemingscommissie gehanteerd bij de WST. Duurzaamheid wordt, voor zover mogelijk en relevant, bij besluiten meegewogen. Daarbij is bijzonder dat de WST in 2033 zal ophouden te bestaan.

In 2017 is een klokkenluidersregeling bij de WST ingevoerd waardoor het voor medewerkers van de WST eenvoudiger en veiliger is geworden om misstanden of onregelmatigheden te melden. In 2022 zijn geen meldingen gedaan.

3.5 Wet Bestuur en Toezicht

Per 1 januari 2013 is de Wet Bestuur en Toezicht voor grote bv's en nv's in werking getreden. Het bestuur van de WST voldoet in het verslagjaar aan de beoogde man-vrouwverhouding. Met de samenstelling wordt voldaan aan de vereiste deskundigheid, ervaring, onafhankelijkheid en diversiteit van de Raad van Commissarissen.

3.6 WNT

De WST valt formeel niet onder de Wet Normering Topinkomens (WNT), maar conformeert zich vrijwillig aan de verantwoordingsregels hiervan.

3.7 Samenstelling van de Raad van Commissarissen

Ultimo 2022 is de samenstelling van de RvC als volgt:

**drs. ing. J.W. Hollestelle -
van Rooijen**

Zittingsperiode tot 1 januari 2024

- In functie sinds 1 januari 2016, sinds 1 september 2019 als voorzitter.
- Directeur-eigenaar Koninklijke Hollestelle Groep.
- Relevante nevenfuncties: lid Economic Board Zeeland, lid Raad van Commissarissen Caesar Groep, Kamerheer van Z.M. de Koning.

drs. J.A.M. Koole

Zittingsperiode tot 31 augustus 2023

- In functie sinds 1 september 2019.
- Chief Growth Officer bij Eteck.
- Relevante nevenfuncties: Voorzitter Raad van Commissarissen Vallei Auto Groep, lid van de raad van advies van ZKER.

Ir. B.G.M. Voorhorst MBA

Zittingsperiode tot 1 januari 2026

- In functie sinds 1 januari 2022.
- Relevante nevenfuncties: bestuurslid bij Dcypher, lid van de Raad van Commissarissen bij Energiefonds Overijssel, voorzitter van de Raad van Commissarissen bij ETPA Holding, lid van de Commissie Europese Integratie en bestuurslid van de Hidde Nijland Stichting.

4 Verslag van de directie

4.1 Inleiding

De beperking op reizen was in de eerste twee maanden van 2022 nog goed merkbaar. Het aantal passages lag in die periode op werkdagen weliswaar hoger dan tijdens de 'intelligente lockdown' uit 2020 maar nog steeds onder die van 2019 en de begroting. Vanaf maart trad er herstel op. Het aantal passages in 2022 is met 7,7 mln. 11,2% hoger uitgekomen dan in 2021 en 0,4% onder dat van het recordjaar 2019.

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen (APB) op 22 september is door het lid Van der Staij (mede ondertekend door de leden Segers, Heerma, Van der Plas en Alkaya) een motie ingediend die de Regering verzoekt om:

- per uiterlijk 2025 de Westerscheldetunnel (WST) tolvrij te maken voor personenauto's en motoren;
- dekking onder meer te zoeken in het Nationaal Groeifonds (NGF) met behulp van een redelijke bijdrage van de Provincie Zeeland en daarover in overleg met de provincie te treden;
- te bezien of vroegtijdige afschaffing mogelijk en verstandig is voor vrachtvervoer.

De motie is unaniem aangenomen door de Tweede Kamer en het kabinet heeft vervolgens besloten de motie te gaan uitvoeren. Na het kabinetsbesluit van 30 september is vervolgens een plan van aanpak door het Ministerie van I&W en de Provincie Zeeland vastgesteld. De uitwerking van dit plan van aanpak gebeurt onder regie van een werkgroep met daarin vertegenwoordigers van het Ministerie, Provincie en de WST. Een belangrijke stap in het proces is de uitkomst van het onderzoek naar welke compensatiemaatregelen er genomen moeten worden aan de hand van de verwachte verkeersstroom. De resultaten hiervan worden aan het eind van het eerste kwartaal van 2023 verwacht. Hierdoor is het helaas nog onduidelijk welke compensatiemaatregelen er genomen moeten worden en of deze op tijd kunnen worden uitgevoerd. Daardoor is dus ook niet zeker of op 1 januari 2025 de WST tolvrij wordt en of dat geheel of gedeeltelijk zal zijn. De WST als organisatie zal, conform de Tunnelwet Westerschelde, blijven bestaan tot 14 maart 2033.

In 2022 is met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat overleg gevoerd over twee Europese richtlijnen. De eerste richtlijn betreft de richtlijn m.b.t. interoperabiliteit (EETS + European Electronic Toll Service), die per 19 oktober 2021 door Nederland geïmplementeerd moest worden. De consequenties daarvan voor de WST zijn dat het tolplein als EETS-domein in het register van de RDW zou moeten worden opgenomen en dat de relatie tussen de WST en Movenience, in casu de fee, expliciet en uitgesplitst gepubliceerd zou moeten worden. Het Ministerie is tot de conclusie gekomen dat deze richtlijn geen betrekking heeft op de WST aangezien er niet uitsluitend op elektronische wijze tol wordt geheven.

De tweede richtlijn betreft de herziening van de Eurovignet-richtlijn, die over 2 jaar door Nederland geïmplementeerd moet worden. De richtlijn is gericht op beprijzing op basis van emissies van voertuigen, aanvankelijk voor vrachtauto's, maar gaandeweg ook voor personenauto's. Voor de WST zou bij toepassing van deze richtlijn sprake moeten zijn van een op emissie gebaseerde tariefdifferentiatie. Dat is momenteel technisch onmogelijk. Intussen is gevorderd inzicht bij de implementatie dat de artikelen inzake de op emissie gebaseerde tariefdifferentiatie niet van toepassing zijn op het netwerk van de WST, omdat deze niet genoemd staan in art. 7 lid 2., van de richtlijn. Het tracé van de WST is geen onderdeel van het TEN-T wegennet (TransEuropeesNetwerk-Transport) en is geen snelweg.

4.2 Aanbesteding onderhoudscontract Sluiskiltunnel

In mei 2021 heeft de Minister van I&W besloten dat RWS in gesprek gaat met de WST om het beheer, onderhoud, verkeers- en incidentmanagement van de Sluiskiltunnel in de periode 2025-2033 te beleggen bij de WST. Dit besluit moet in 2023 leiden tot een zogenaamde BOVI-overeenkomst waarin afspraken over het Beheer, Onderhoud, Verkeers- en Incidentmanagement van de Sluiskiltunnel zijn opgenomen. RWS heeft daarnaast in december een overeenkomst met de WST gesloten waarin de WST opdracht krijgt om namens RWS een contract met een marktpartij voor het onderhoud van de Sluiskiltunnel voor de periode 2025-2033 op te stellen, aan te besteden en af te sluiten.

4.3 Duurzaamheid

De WST heeft in 2019 een visie opgesteld die zich richt op de beperking van de CO₂-uitstoot. De doelstelling is om in 2033, wanneer het bedrijf wordt overgedragen aan de Staat, 49% minder CO₂ uit te stoten dan in 2018. De WST zet zo in op dezelfde CO₂-verarming in 15 jaar, als het Klimaatakkoord in 40 jaar. In 2020 is de visie uitgebreid met doelstellingen op het gebied van de andere aspecten van duurzaamheid. Daarbij is aangesloten op de 'Sustainable Development Goals' (SDG's) van de Verenigde Naties.

In 2021 is alle openbare verlichting op het tracé vervangen door ledverlichting en eind 2022 wordt er geen gas meer gebruikt bij de WST. Het vervangen van de verlichting van de tunnel is complex en daarom is in 2021 en 2022 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Dat onderzoek toont aan dat bij vervanging jaarlijks circa 50% minder energie wordt gebruikt. Daarnaast is het ook in het kader van risicobeheersing verstandig om eerder afscheid te nemen van de inmiddels steeds moeilijker verkrijgbare SON-T verlichting. Bovendien kan door het vervangen van de verlichting iets worden gedaan aan de beleving voor de klant. Nu wordt de tunnel door klanten regelmatig omschreven als (te) donker. In 2022 is de vervanging technisch voorbereid, waardoor er eind 2023 een nieuw verlichtingsconcept kan worden uitgerold.

4.4 Verkeer

Tot eind 2019 lag de gemiddelde groei van het aantal passages sinds de openstelling van de Westerscheldetunnel iets boven de 3% per jaar. In 2020 en 2021 werd de WST hard getroffen door de kabinetsmaatregelen als gevolg van de uitbraak van COVID-19. De beperking op reizen was in de eerste twee maanden van 2022 nog goed merkbaar. Het aantal passages lag in die periode op werkdagen weliswaar hoger dan tijdens de 'intelligente lockdown' uit 2020 maar nog steeds onder die van 2019 en de begroting. Vanaf maart trad er herstel op en waren de passages vergelijkbaar met die van 2019.

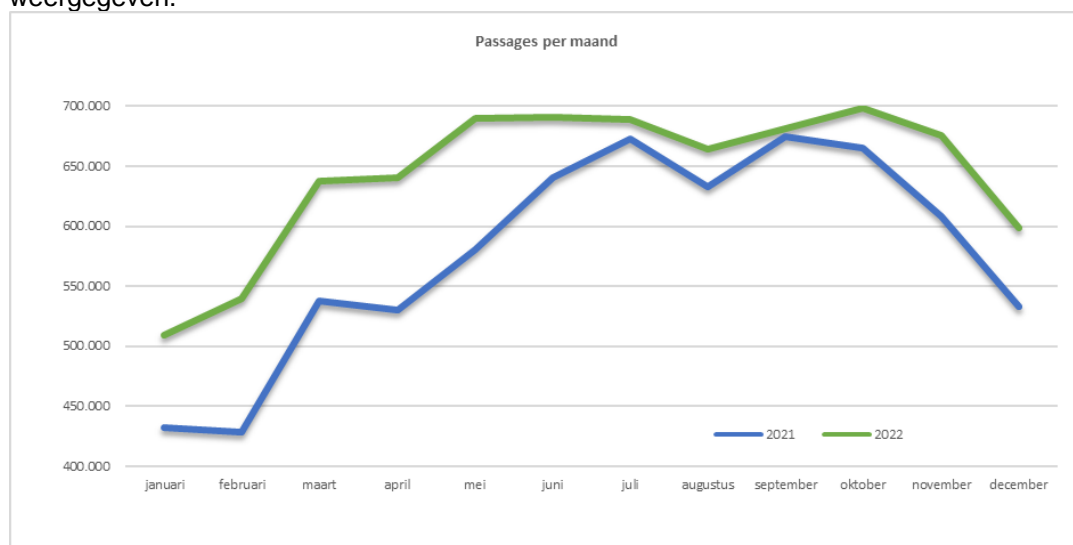
Het aantal passages in 2022 is met 7,7 mln. 11,2% hoger uitgekomen dan in 2021 en 0,4% onder dat van 2019.

Omdat tijdens een onderhoudsnacht van de Liefkenshoektunnel olie lekkage ontstond was die tunnel (in de richting Gent) tot circa 14.00 uur afgesloten. Daardoor beleefde de WST op 17 juni de drukste dag ooit met 30.679 passages. Door extra inzet van personeel en omdat er die dag geen pechgevallen of ongevallen waren in onze eigen tunnels en op ons tracé bleef de vertraging voor het verkeer beperkt.

Het vrachtverkeer neemt de laatste jaren toe. In 2022 zelfs tot circa 750.000 passages. In de top-10 met drukste dagen ooit voor categorie 4 voertuigen staan maar liefst acht dagen uit 2022.

Het aantal passages van abonenthouders (t-tag) steeg in absolute zin met 503.452 (+11%). Het aantal passages als percentage van het totaal daalde in 2022 licht tot 65,0%. Het aantal passages wat afgerekend wordt tegen het veelgebruikerstarief steeg in 2022 met 11% tot 1.238.654. Dat was 16,1% van het totale aantal passages.

In de volgende grafiek is het verloop van het aantal passages per maand van 2022 en 2021 weergegeven.

Het aantal t-tag abonnementen is in 2022 gestegen tot 63.733 (+2.532). In totaal hadden deze abonnees eind 2022 102.195 t-tags in gebruik. Dat was 4.684 meer ten opzichte van het jaar daarvoor. Afgelopen jaar zijn 5 mln. passages met een t-tag afgerekend. 15,4% van alle passages wordt afgerekend met een debetcard. Van alle betalingen met een debetcard is 92,6% contactloos.

Ieder jaar heeft de Westerscheldetunnel zes tolvrije zaterdagen. Die stonden ook voor 2020 gepland, maar vanwege COVID-19 zijn er in 2020 twee dagen uitgesteld. Deze zijn in 2021 ingehaald waardoor er in 2021 acht tolvrije dagen waren. Gemiddeld hebben in 2022 18.211 (2021: 17.146) voertuigen gebruikgemaakt van een tolvrije dag.

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de passages per categorie.

Categorie	Voertuig	Passages 2022	Passages 2021	Vershil	Vershil
1	Personenauto	6.206.336	5.507.841	698.495	12,7%
2	Personenauto met aanhanger	397.309	358.739	38.570	10,8%
3	Vrachtwagen, bus	171.366	166.013	5.353	3,2%
4	Vrachtwagencombinatie	745.832	698.231	47.601	6,8%
5	Motor	51.629	38.411	13.218	34,4%
	Vrije passages op tolvrije dagen	109.268	137.167	-27.899	-20,3%
	Vrije passages**	33.078	31.321	1.757	5,6%
	Totalen	7.714.818	6.937.723	777.095	11,2%

**Vrije passages zijn in het tolsysteem apart geregistreerd en betroffen met name passages van hulpverleningsinstanties en eigen personeel.

4.5 Beschikbaarheid

De beschikbaarheid van de Westerscheldetunnel, waarbij zonder onregelmatigheden beide buizen volledig beschikbaar zijn voor het verkeer, kwam in 2022 uit op 98,2% (2021 98,1%). Dat is 0,2% hoger dan voorzien.

Gemiddeld wordt eens per maand 's avonds en 's nachts één tunnelbuis afgesloten in verband met onderhoudswerkzaamheden. De Westbuis en de Oostbuis zijn hiervoor in 2022 ieder in totaal 42 uur afgesloten geweest.

Naast de geplande afsluitingen is het soms ook noodzakelijk om de tunnel ad hoc af te sluiten. Net zoals in voorgaande jaren zijn pechgevallen de grootste oorzaak van afsluitingen. De Westerscheldetunnel was in 2022 in totaal ruim 21 uur dicht voor voertuigen met pech, bijna 6 uur vanwege te hoge voertuigen, 2 uur voor incidenten en voor rommel op de rijbaan was dit 6 uur.

In de nacht van zondag 30 op maandag 31 januari (rond 02:00 uur) heeft er een dodelijk incident plaatsgevonden tussen het Tolplein en de Westbuis, ter hoogte van de Staartsedijk. Via de meldkamer kwam er een melding binnen dat een vrachtwagen een persoon had aangereden. De weg is tot 5:46 uur afgesloten voor sporenonderzoek en de berging van het lichaam.

Op zaterdagmorgen 11 juni passeerden 1.200 deelnemers van de Ride for the Roses de Westerscheldetunnel. Vijf groepen toerfietsers met begeleiding reden omstreeks 9.40 uur door de Westbuis naar Zeeuws Vlaanderen en keerden vervolgens door de Oostbuis terug. Eén van de deelnemers werd in de klim net buiten de Westbuis (ter hoogte van de brandweerafrit) onwel. Reanimatie door toegesnelde professionele begeleiding mocht helaas niet meer baten. Voor de passage en de nazorg voor het slachtoffer is de Westbuis uiteindelijk 1 uur en 19 minuten en is de Oostbuis 1 uur en 2 minuten afgesloten geweest

4.6 Communicatie

Om klanten zo duidelijk en transparant mogelijk te informeren over stremmingen van de tunnel, maken we gebruik van verschillende communicatiemiddelen. Uitgangspunt daarbij is dat de klant consequent, tijdig en betrouwbaar geïnformeerd wordt op momenten dat de Westerscheldetunnel of de Sluiskiltunnel niet beschikbaar zijn. Zo kunnen gebruikers van de tunnel zich aanmelden voor email- en sms-meldingen, pushberichten ontvangen via de gratis app WSTVerkeer en @WSTVerkeer op Twitter volgen. Bij een stremming van de tunnel, is het onze prioriteit om snel en helder te communiceren over de verkeerssituatie.

Op de website kunnen bezoekers een kijkje achter de schermen nemen en wordt uitleg gegeven over belangrijke onderwerpen zoals veiligheid en onderhoud. Als er iets aan de hand is op het tracé of in de tunnel, krijgen websitebezoekers automatisch de verkeersinformatie pagina te zien (de homepage wordt dan vervangen door de verkeersinformatie pagina). Op elke pagina, staat een klein mini-blokje (widget) die van kleur verandert naar oranje of rood als er iets aan de hand is.

Overzicht aanmelding communicatiemiddelen over stremmingen

	2022	2021
E-mail alerts	3.817	3.828
SMS alerts	1.236	1.165
Volgers Twitter WSTVerkeer	4.949	4.823
Installaties app (iOS en Android)	22.938	20.356

4.7 Movenience

Movenience is een 100% dochteronderneming van de WST, die gespecialiseerd is in betaalservices die aan mobiliteit gerelateerd zijn. Dat wil zeggen: diensten die het klanten makkelijker maken om te betalen voor tol, parkeren in parkeergarages en het opladen van elektrische auto's. Movenience bedient twee soorten klanten. Enerzijds de operators: aanbieders van voertuig gerelateerde diensten, die met één van de betaalmiddelen van Movenience (t-tag, m-tag, b-tag of e-tag) betaald kunnen worden. Anderzijds de abonneementhouders: zij die gebruikmaken van deze betaalmiddelen om af te rekenen bij de aangesloten operators.

De dienstverlening voor de operators richt zich op het uitgeven van betaalmiddelen (t-tag, m-tag b-tag of e-tag), het afwickelen van financiële transacties en het debiteurenbeheer. Hiervoor beschikt Movenience over een eigen klantenservice. Tevens verzorgt Movenience de klantenservice voor de klanten van de WST en de Westerschelde Ferry.

Movenience heeft eind 2022 102.195 t-tags in bruikleen gegeven aan 63.733 abonnees. Daarmee zijn ruim 5 miljoen passages bij de Westerscheldetunnel afgerekend. Ook kan het parkeergeld in

parkeergarages in Terneuzen betaald worden met de t-tag. Voor een vast bedrag (€ 0,75 per maand) kunnen t-tag abonnees hier gebruik van maken. Daarnaast kan, vanaf 1 april 2018, met de b-tag betaald worden bij de Westerschelde Ferry, een door Movenience ontwikkeld betaalmiddel. Met de e-tag kan het opladen van elektrische voertuigen bij openbare laadpunten in Nederland betaald worden.

4.8 Sluiskiltunnel

Op 23 mei 2015 is de Sluiskiltunnel opengesteld voor het verkeer. De Provincie Zeeland heeft het beheer en onderhoud en het verkeers- en incidentmanagement van de Sluiskiltunnel overgedragen aan de WST. Het beheer en onderhoud van de Sluiskiltunnel is gericht op het geheel van activiteiten om de infrastructuur en overige onderdelen gedurende de gehele levensduur optimaal te houden. Deze werkzaamheden omvatten onder andere controlewerkzaamheden, herstelmaatregelen, alsmede uitvoeringstaken van het onderhoud en het afstemmen van allerlei zaken met andere wegbeheerders en vergunningverleners. Daarnaast worden verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving nageleefd, zoals onder meer de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw) en de Wegenwet.

De totale kosten voor deze werkzaamheden zijn in 2022 uitgekomen op € 2,9 mln.. Dat is binnen het beschikbare budget. De kosten zijn door de WST gedeclareerd bij de Provincie Zeeland.

4.9 Organisatie

In 2022 waren gemiddeld 51,1 fte werkzaam (2021 54,9 fte). Daarnaast werd 14,5 fte (2021 12,9 fte) ingehuurd. Het merendeel van deze inhuur betrof tolgaarders. De gemiddelde leeftijd van het personeel bedroeg ultimo 2022 50,5 jaar (2021 50,4 jaar). De verhouding man/vrouw was aan het eind van 2022 49 % man en 51 % vrouw, in 2020 was dit 49% man en 51% vrouw. Het verzuim is hoog door een aantal langdurige niet werkgerelateerde ziektegevallen en is over geheel 2022 uitgekomen op 7,1 %. In 2021 was dit nog 5,5%.

In oktober is door een extern bureau een medewerker onderzoek gehouden. In totaal werd een score van 7,8 behaald tegenover 8,2 in 2018 en 8,0 in 2014. De gemiddelde score van alle door Effactory uitgevoerde onderzoeken is overigens 7,1. De hoogste scores kregen de thema's werkplezier (8,4) en teamdynamiek (8,3).

De operators en de andere leden van de calamiteitenorganisatie zijn, evenals in andere jaren, getoetst over hun kennis van verkeerskunde, het calamiteitenbestrijdingsplan en de geldende protocollen en procedures. Door de kennis jaarlijks te toetsen wordt gewaarborgd dat de operators bij incidenten de juiste veiligheids- en verkeersmaatregelen kunnen nemen en een ondersteunende rol kunnen vervullen in de communicatie met de hulpdiensten.

In 2022 stonden er twee functie gerelateerde cursussen op het programma voor de tunnelwachten. Dit waren het Veilig bevrijden van opgesloten liftpassagiers en de e-learning Incident Management Zorg voor veiligheid. Voor deze laatste cursus waren ook de operators uitgenodigd om op vrijwillige basis deel te nemen.

De opleiding van de calamiteitenorganisatie heeft zowel in het voorjaar als in het najaar conform planning plaatsgevonden. Alle BHV-ers zijn op herhaling geweest. De drie medewerkers die in 2022 aangenomen zijn, zijn ook meteen opgeleid als BHV-er. Door de nieuwe tunnelwacht is de opleiding Incident Management gevolgd en met goed resultaat afgesloten. Zij heeft daarnaast de cursus Veilig werken langs de weg en VCA gevolgd.

In het najaar zijn vier medewerkers naar Zwitserland afgereisd voor de brandweertraining in een tunnel. De e-learning op het gebied van informatiebewustzijn is een regelmatig terugkerende cursus voor alle medewerkers. Zeven medewerkers hebben individuele opleidingen gevolgd en twee medewerkers volgen een meerjarige opleiding. De ondernemingsraad heeft in november een tweedaagse cursus gevolgd.

De directie van de WST en de Ondernemingsraad (OR) hebben in 2022 vier keer overleg gehad. Tijdens deze overlegvergaderingen heeft de directie de OR geïnformeerd over ontwikkelingen binnen de WST, het jaarverslag 2021, het beleidsplan 2023, de (gevolgen van de) motie om de Westerscheldetunnel tol vrij te maken voor personenauto's en motoren, grensoverschrijdend gedrag en de RI&E. De OR heeft in 2022 ingestemd met de inzet van antigeen-sneltesten, de RI&E, de leaseregeling, camerabeleid, betaald ouderschapsverlof en een medewerker onderzoek.

4.10 Financiële ontwikkelingen in 2022

Het boekjaar 2022 is afgesloten met een positief resultaat van € 12,8 mln., tegenover € 10,6 mln. in 2021. De tolopbrengsten stegen in 2022 met € 3,2 mln. ten opzichte van 2021. Dit heeft vooral te maken met de stijging van het aantal passages. De gemiddelde opbrengst per passage is in 2022 gedaald ten opzichte van 2021 en bedraagt in 2022 € 4,35.

De totale bedrijfslasten zijn met € 44,5 mln. hoger dan in 2021 (€ 43,6 mln.). Het grootste deel van de kosten voor instandhouding zijn vastgelegd in een onderhoudscontract. Jaarlijks wordt onderhoud uitgevoerd aan de hand van een onderhoudsplan met jaarlijks deels verschillende activiteiten en als gevolg daarvan wisselende lasten.

De kosten van de WST liggen voor een groot gedeelte vast. De grootste kostenpost wordt gevormd door de afschrijvingen, die in sterke mate samenhangen met de bouwkosten van de tunnel. Deze worden tot en met 2033 lineair afgeschreven.

4.11 Risico's en onzekerheden

De aard van het onderhoudscontract maakt dat niet altijd een beroep kan worden gedaan op garanties van de aannemer. Sommige risico's komen voor rekening van de WST. De WST meent dat met dit verschoven risico in de meerjarenraming voldoende rekening is gehouden.

De WST heeft een integraal risicomanagementsysteem dat regelmatig wordt geüpdatet. Voor zover er risico's worden benoemd die te maken hebben met de Westerscheldetunnel, de gebouwen en de toeleidende wegen worden deze getoetst bij de aannemer en worden, waar mogelijk en zinvol, preventieve maatregelen genomen.

Voor de Westerscheldetunnel en de Sluiskiltunnel is een verzekering afgesloten met voor iedere tunnel een uitgebreide schadedekking, met een limiet van € 100 miljoen per jaar en een eigen risico van € 50.000 per aanspraak. Daarnaast is een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten met een maximale dekking van € 20 miljoen per jaar en een eigen risico van € 10.000 per aanspraak. De WST is voor haar inkomsten afhankelijk van ICT-systemen. Hiervoor zijn uitgebreide continuïteitsvoorzieningen aanwezig om een IT-calamiteit het hoofd te bieden, dan wel het effect daarvan te minimaliseren.

In 2010 is een overeenkomst gesloten tussen Provincie Zeeland en WST waarbij de afkoop van de exploitatiebijdrage en de uitkering van de aanwezige agioreserve is overeengekomen. In lid 4 van deze overeenkomst is tussen partijen overeengekomen dat de Provincie zorg zal dragen dat de WST altijd aan haar financiële en andere verplichtingen kan voldoen. Dit is niet van toepassing indien er sprake is van buitengewone onvoorziene omstandigheden van zodanige aard dat de Provincie Zeeland daar in redelijkheid niet aan gehouden kan worden.

Voor de verschillende deelsystemen van de Westerscheldetunnel is een complete lijst met mogelijke vervangingsmomenten opgesteld. Bij de vervangingsmomenten is nog niet gekeken of en hoe het moment van vervangen kan worden aangepast (bijvoorbeeld door meer onderhoud of een ander onderhoudsregime). Dit wordt later, voor zover aan de orde, per onderdeel bekeken. Uitgangspunt van de lijst is om vanuit technisch perspectief inzicht in de risico's te verschaffen. De lijst krijgt nu een dynamisch karakter en dat is ook de bedoeling om deze met de juiste informatie op basis van gebruik en uitgevoerde onderhoudsinspecties te blijven aanpassen.

4.12 COVID-19

Door de kabinetsmaatregelen die zijn genomen om de COVID-19 uitbraak zoveel mogelijk te beperken bleven de passages in de eerste maanden van 2022 achter op de begroting. Vanaf maart trad er herstel op. Gelet op de blijvende onzekerheid is het lastig om in te kunnen schatten of en in hoeverre er sprake zal zijn van herstel van de passages in 2023 en de daaropvolgende jaren. Hoewel de verwachte impact fors zou kunnen zijn komt de WST hierdoor niet in liquiditeits- of continuïteitsproblemen.

5 Jaarrekening 2022

5.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022 (voor winstbestemming)

Bedragen in euro's

	Ref.	2022	2021
Immateriële vaste activa		164.424	268.619
Materiële vaste activa		295.357.961	322.068.291
Vaste activa	5.6.1	295.522.386	322.336.910
Vorderingen	5.6.2	2.873.535	2.572.024
Liquide middelen	5.6.3	29.261.502	21.293.880
Vlottende activa		32.135.038	23.865.904
Totaal activa		327.657.423	346.202.814
Groepsvermogen	5.6.4	79.402.239	77.179.639
Langlopende schulden	5.6.5	214.100.003	237.378.574
Kortlopende schulden	5.6.6	34.155.181	31.644.601
Totaal passiva		327.657.423	346.202.814

5.2 Geconsolideerde resultatenrekening 2022

Bedragen in euro's

	Ref.	31-12-2022	31-12-2021
Tolopbrengsten	5.7.1	33.525.295	30.353.857
Exploitatiebijdragen	5.7.2	23.278.571	23.278.571
Overige bedrijfsopbrengsten	5.7.3	531.093	613.447
Totaal bedrijfsopbrengsten		57.334.959	54.245.876
Salarissen, pensioenen en sociale lasten	5.7.4	5.156.384	5.221.839
Uitzendkrachten	5.7.5	1.062.761	812.307
Afschrijvingen	5.7.6	30.369.697	30.426.277
Overige bedrijfskosten	5.7.7	7.941.852	7.159.094
Totaal bedrijfslasten		44.530.694	43.619.518
Financiële baten en lasten		64.271	-
Resultaat voor belastingen		12.868.536	10.626.358
Belastingen	5.7.8	-24.669	-5.091
Resultaat na belastingen		12.843.867	10.621.267
Netto resultaat na belastingen		12.843.867	10.621.267

5.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022

Bedragen in euro's

	Ref.		2022		2021
Netto omzetresultaat			12.804.265		10.626.358
Aanpassingen voor:					
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	5.6.1	30.369.697		30.426.277	
Mutatie exploitatiebijdrage	5.6.5	-23.278.571		-23.278.571	
			7.091.126		7.147.706
Veranderingen in werkkapitaal:					
Vorderingen	5.6.2	-301.512		-158.739	
Kortlopende schulden	5.6.6	2.510.580		78.039	
			2.209.068		-80.700
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			22.104.459		17.693.363
Betaalde vennootschapsbelasting		-24.669		-5.091	
Financiële baten en lasten		64.273			
			39.604		-5.091
Kasstroom uit operationele activiteiten			22.144.063		17.688.272
(Des)investeringen immateriële vaste activa	5.6.1	-5.014		-23.022	
Investeringen materiële vaste activa	5.6.1	-3.550.159		-2.380.475	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-3.555.173		-2.403.497
Betaald dividend	5.6.4	-10.621.266		-8.553.371	
Betaald kapitaal	5.6.4	-		-9.999.720	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			-10.621.266		-18.553.091
Netto kasstroom			7.967.623		-3.268.317
Mutatie geldmiddelen					
Geldmiddelen per 1 januari	5.6.3		21.293.879	24.562.195	
Afname resp. toename geldmiddelen			7.967.623	-3.268.317	
Geldmiddelen per 31 december			29.261.502	21.293.879	

5.4 Algemene toelichting

Algemeen

De activiteiten van de N.V. Westerscheldetunnel (WST), statutair gevestigd te Borssele (KvK nummer 22040203) aan de Westerscheldetunnelweg 1, bestaan uit het exploiteren en in stand houden van de Westerscheldetunnel inclusief de aansluitende wegen. Het exploiteren uit zich onder andere in het heffen van tol voor de passage door de Westerscheldetunnel. Er is een geautomatiseerde betaling mogelijk door middel van de t-tag of m-tag. Daarnaast kan er betaald worden met een aantal creditcards, met debetcards (PIN), verschillende tankpassen en contant.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. In de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Continuïteit

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen (APB) op 22 september is een motie ingediend die de Regering verzoekt om:

- Per uiterlijk 2025 de Westerscheldetunnel (WST) tolvrij te maken voor personenauto's en motoren;
- Dekking onder meer te zoeken in het Nationaal Groeifonds (NGF) met behulp van een redelijke bijdrage van de Provincie Zeeland en daarover in overleg met de provincie te treden;
- Te bezien of vroegtijdige afschaffing mogelijk en verstandig is voor vrachtvervoer.

De motie is unaniem aangenomen door de Tweede Kamer en het kabinet heeft besloten de motie te gaan uitvoeren. Op dit moment is helaas nog onduidelijk of op 1 januari 2025 de WST geheel of gedeeltelijk tolvrij wordt, welke compensatiemaatregelen er genomen moeten worden en of deze op tijd kunnen worden uitgevoerd. Vanuit het NGF is vanaf 2025 jaarlijks een bedrag van € 28 mln. gereserveerd als compensatie voor het wegvallen van de tolinkomsten van de WST. In 2030 wordt een systeem van 'Betalen naar Gebruik' voor alle automobiliteit geïntroduceerd en vanaf dat moment wordt de compensatie voor het wegvallen van de tolinkomsten van de WST vanuit deze regeling voorzien.

De invoering van het (deels) tolvrij maken van de Westerscheldetunnel is op dit moment afhankelijk van diverse factoren, maar wordt niet verwacht binnen een periode van 12 maanden na 11 mei 2023. Op basis hiervan is de jaarrekening opgesteld op basis van continuïteit.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van WST zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen (zoals de einddatum van de tolperiode). Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen, opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

In de consolidatie zijn de financiële gegevens van de WST en haar 100% groepsmaatschappij Movenience B.V. (gevestigd te Goes) opgenomen. Intercompanytransacties en resultaten en onderlinge vorderingen en schulden tussen de WST en Movenience worden geëlimineerd.

Verbonden partij

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Er is geen sprake van vreemde valuta. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Immateriële vaste activa

Het betreft hier de uitgaven in het kader van aanschaf van software plus bijkomende projectkosten van het backoffice systeem TIPS. Zij worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen over de geschatte economische levensduur.

Materiële vaste activa

De aanleg van de Westerscheldetunnel, de toeleidende wegen en de aansluitende werken worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende een periode van dertig jaar. Tijdens de bouwfase van de Westerscheldetunnel is het saldo van alle uitgaven en inkomsten toegerekend aan de aanleg van de tunnel. Voor de balans betekende dit dat het saldo werd geactiveerd als materiële vaste activa, onder de post 'tunnel'. Tot aan de openstelling per 14 maart 2003 is hierop niet afgeschreven.

Gebouwen en overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur tenzij daardoor de boekwaarde op de einddatum (13 maart 2033) groter is dan € 1. In die gevallen wordt afgeschreven tot de einddatum. De vaste activa die nog in uitvoering zijn worden apart gerubriceerd. Over deze laatste categorie wordt pas afgeschreven als het actief gereed en in gebruik genomen is. Als ondergrens voor investeringen geldt een bedrag van € 50.000,-.

Voor (regulier) onderhoud is in 2013 een twintigjarig onderhoudscontract gesloten met een aannemerscombinatie (lopend tot maart 2033). Er worden volgens een vooraf bepaald schema onderhoudswerkzaamheden verricht en termijnbetalingen gedaan. Kosten van (regulier) onderhoud aan de tunnel en de bedrijfsgebouwen worden verantwoord in de resultatenrekening.

Groot onderhoud wordt tot maart 2033 niet verwacht of als investering in materiële vaste activa geboekt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en worden gewaardeerd op nominale waarde. De WST neemt sinds 1 januari 2003 deel aan het Schatkistbankieren als Rechtspersoon met een Wettelijke Taak (RWT) die met hun publieke liquide middelen verplicht deelnemen aan Schatkistbankieren. Ter

bevordering van het vereiste inzicht heeft de WST deze rekening-courant positie onder liquide middelen verantwoord.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom niet bij de vennootschap ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de resultatenrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de tunnelpassages, de exploitatiebijdragen en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Tolopbrengsten

Tolopbrengsten omvatten de opbrengsten uit passages van vervoersmiddelen gedurende het verslagjaar inclusief kortingen in verband met abonnementen en dergelijke.

Exploitatiebijdrage

De Provincie Zeeland heeft de jaarlijkse exploitatiebijdrage aan de WST vanaf 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 mln. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks lineair vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De afschrijvingen op de Westerscheldetunnel worden gebaseerd op een exploitatieduur van dertig jaar vanaf 14 maart 2003. Op overige vaste activa wordt lineair afgeschreven op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De afschrijvingstermijn van overige activa varieert van drie tot twintig jaar, afhankelijk van de geschatte economische levensduur van het actief.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenlasten

De WST heeft de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. WST heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Financiële baten en lasten

De renteopbrengsten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Belastingen

Op 27 juli 2015 heeft de belastingdienst bevestigd dat de WST terecht een beroep doet op de vrijstelling in de nieuwe Wet Modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen voor wat betreft de activiteiten die voortvloeien uit de Tunnelwet Westerschelde. Op 4 december 2015 heeft de belastingdienst vervolgens ook bevestigd dat ook de dienstverlening van de WST voor de Provincie (inzake de Sluiskiltunnel) is vrijgesteld. In 2017 is een vaststellingsovereenkomst getekend waarin is overeengekomen dat de WST geen fiscale balans en resultatenrekening hoeft op te stellen. Deze overeenkomst liep in maart 2022 af. Op 23 februari 2022 heeft de belastingdienst bevestigd dat de vaststellingsovereenkomst wordt verlengd voor een periode van vijf jaar.

5.5 Financiële instrumenten

Valutarisico

De WST kent door haar specifieke werkzaamheden geen valutarisico. Alle transacties vinden plaats in euro's.

Liquiditeitsrisico

De WST kent door haar specifieke werkzaamheden geen liquiditeitsrisico.

Renterisico

De vennootschap kent geen rentedragende vorderingen en/of schulden, waardoor er geen risico bestaat op fluctuaties van de rente op langere termijn.

Kredietrisico

De WST kent geen grote concentraties van kredietrisico. Opbrengsten worden gerealiseerd tegen contante betaling of met behulp van de 't-tag', waarvoor geldt dat klanten vooruit moeten betalen. Binnen de organisatie zijn maatregelen getroffen die voorkomen dat gebruikers van de t-tag kunnen blijven passeren wanneer hun uitstaande saldo een bepaalde grens onderschrijft.

5.6 Toelichting op de geconsolideerde balans

5.6.1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen de uitgaven voor het backoffice systeem voor de t-tagtransacties (TIPS) inclusief de daaraan verbonden website voor het deel dat gebruikt wordt in combinatie met TIPS. De investeringen in TIPS worden in 5 jaar afgeschreven.

Bedragen in euro's

	TIPS	Activa in uitvoering	Totalen
1 januari 2022			
Verkrijgingsprijs	4.720.161	13.535	4.733.696
Cumulatieve afschrijvingen	-4.465.078		-4.465.078
Boekwaarde	255.083	13.535	268.618
Mutaties 2022			
Investeringen	18.550	-13.536	5.014
Verkrijgingsprijs desinvestering			
Cum. afschrijving desinvestering			
Afschrijvingen	-109.209	-	109.209
	-90.659	-13.536	-104.195
31 december 2022			
Verkrijgingsprijs	4.738.711		4.738.710
Cumulatieve afschrijvingen	-4.574.287		-4.574.287
Boekwaarde	164.424	-	164.424

Materiële vaste activa

Het actief 'Tunnel' betreft de totale bouwkosten van de Westerscheldetunnel met de toeleidende wegen en het Tolplein, de aansluitende werken en de tunnelbesturing. Verder wordt een onderscheid gemaakt in investeringen in 'Gebouwen', 'Overige vaste activa' en 'Activa in uitvoering'.

In de navolgende tabel is het verloop van de totale post materiële vaste activa weergegeven:

Bedragen in euro's

	Tunnel	Gebouwen	Overige	Activa in uitvoering	Totalen
1 januari 2022					
Verkrijgingsprijs	826.033.121	7.009.566	7.287.073	626.144	840.955.904
Cumulatieve en afschrijvingen	-507.566.278	-4.663.839	-6.657.496		-518.887.613
Boekwaarde	318.466.843	2.345.727	629.577	626.144	322.068.291
Mutaties 2022					
Investeringen	646.005	886.428	441.248	1.576.478	3.550.159
Verkrijgingsprijs desinvestering	-144.319		-134.262		-278.581
Cum. afschrijving desinvestering	144.319		134.262		278.581
Afschrijvingen	-29.460.206	-558.645	-241.638		-30.260.489
Mutatie	-28.814.201	327.783	199.610	1.576.478	-26.710.330
31 december 2022					
Verkrijgingsprijs	826.534.807	7.895.994	7.594.059	2.202.622	844.227.483
Cumulatieve en afschrijvingen	-536.882.165	-5.222.484	-6.764.872		-548.869.521
Boekwaarde	289.652.642	2.673.510	829.187	2.202.622	295.357.961

Het afschrijvingspercentage van het actief tunnel en het actief gebouwen is jaarlijks 3,33% tenzij door dit percentage de boekwaarde op de einddatum van de WST groter is dan € 1. In dat geval wordt afgeschreven tot de einddatum (13 maart 2033). Bij de overige vaste activa (waaronder de overige activa in de categorieën Tunnel en Gebouwen) worden verschillende afschrijvingstermijnen (variërend van 5% tot 20%) toegepast.

Het totaal van de in gebruik genomen investeringen bedraagt € 2,0 mln. Het grootste deel (€ 0,7 mln.) was voor de klimaatinstallatie van kantoorgebouw Zuid en de vervanging van de servers en switches van de kantoorautomatisering (€ 0,3 mln.).

Voor de verdubbeling van het noordelijk wegtracé is gebruik gemaakt van een perceel grond waarvan het juridisch eigendom nog niet berust bij de WST doordat de koopakte nog bij de notaris moet passeren. Omdat de WST het bedrijfseconomisch eigendom heeft is het perceel grond met een waarde van € 0,4 mln. geactiveerd.

Eind 2022 was er € 2,2 mln. aan activa in uitvoering. Dit betreft voor € 2,0 mln. verlichting van de tunnel.

5.6.2 Vorderingen

Een specificatie van de 'Vorderingen' staat in onderstaande tabel.

Bedragen in euro's

	31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren	663.830	570.373
Doorbelasting aan Provincie Zeeland	981.652	940.508
Te ontvangen rente	80.807	-
Vooruitbetaalde bedragen	128.413	137.738
Omzetbelasting in schuld tegoeden op t-tag	929.631	878.825
Te ontvangen bedragen	89.202	44.579
Totaal	2.873.535	2.572.024

De doorbelasting aan de Provincie Zeeland betreft de kosten die, op grond van de BOVI-overeenkomst, in het 4^e kwartaal door de WST zijn betaald voor de Sluiskiltunnel.

5.6.3 Liquide Middelen

Het saldo 'Liquide middelen' bestaat uit de kas- en banksaldi en wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

De WST neemt sinds 1 januari 2003 deel aan het Schatkistbankieren als Rechtspersoon met een Wettelijke Taak (RWT) die met hun publieke liquide middelen verplicht deelnemen aan Schatkistbankieren. Het saldo op de rekening courant van het Ministerie van Financiën wordt gepresenteerd onder liquide middelen.

Bedragen in euro's

	31-12-2022	31-12-2021
Kas	44.679	39.036
Rekening courant	1.578.226	1.320.106
Rekening courant Ministerie van Financiën	27.638.598	19.934.738
	29.261.502	21.293.880

De rekening-courant posities zijn na opvragen binnen 24 uur direct opeisbaar.

5.6.4 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

5.6.5 Langlopende schulden

De Provincie Zeeland heeft haar verplichting met betrekking tot de exploitatiebijdrage in 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 mln. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag van € 23.278.571.

Bedragen in euro's

	31-12-2022	31-12-2021
Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie Zeeland	214.100.003	237.378.574

Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage > 5 jaar bedraagt € 120.985.718

5.6.6 Kortlopende schulden

Schulden die op korte termijn door derden opeisbaar zijn, zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

	31-12-2022	31-12-2021
Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie	23.278.571	23.278.571
Nog niet verbruikte tegoeden op t-tags	5.356.448	5.063.706
Crediteuren	2.966.386	646.885
Belastingen en premies sociale verzekeringen	863.888	1.209.413
Te betalen pensioenpremie	8.733	8.772
Overige schulden	1.681.155	1.437.254
Totaal	34.155.181	31.644.601

De Provincie Zeeland en de WST hebben een overeenkomst gesloten voor de afkoop van de exploitatiebijdrage tegen een eenmalige som van € 540 mln. Deze vrijval geschiedt op lineaire wijze. De post 'Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie' betreft het deel dat binnen een jaar vrijvalt.

De post 'Nog niet verbruikte tegoeden op t-tags van klanten' geeft het saldo inclusief BTW weer. Door de vennootschap zijn geen (on)voorwaardelijke zakelijke zekerheden gesteld aan haar schuldeisers voor de aflossing van de schulden.

5.7 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening

5.7.1 Tolopbrengsten

De tolopbrengsten stegen in 2022 met € 3,2 mln. ten opzichte van 2021. Dit heeft te maken met de stijging van het aantal passages en de relatieve daling van het aandeel vrachtwagens (categorie 4). De gemiddelde opbrengst per passage is in 2022 gedaald ten opzichte van 2021 en bedraagt in 2022 € 4,35 per betaalde passage.

Bedragen in euro's

Categorie	Voertuig	Realisatie 2022	Realisatie 2021
1	personenauto	8.342.888	8.880.177
1A	cat. 1 met abonnement	9.947.630	7.308.770
2	cat. 1 met aanhanger	934.697	762.000
2A	cat. 2 met abonnement	864.405	882.712
3	vrachtwagens, bussen	788.353	1.021.627
3A	cat. 3 met abonnement	1.030.787	720.612
4	cat. 3 met aanhanger	6.167.230	5.087.362
4A	cat. 4 met abonnement	5.354.275	5.620.164
5	motor	59.921	27.129
5A	motor met abonnement	35.108	43.306
	Totalen	33.525.295	30.353.857

5.7.2 Exploitatiebijdrage

Bedragen in euro's

	2022	2021
Exploitatiebijdrage	23.278.571	23.278.571

De exploitatiebijdrage van de Provincie is in 2010 afgekocht voor € 540 miljoen. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de exploitatiebijdrage jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag (€ 23.278.571), rekening houdend met het einde van de exploitatieperiode op 14 maart 2033.

5.7.3 Overige bedrijfsopbrengsten

Bedragen in euro's

	2022	2021
Overige opbrengsten	531.093	613.447

Onder de overige opbrengsten wordt onder andere de doorbelasting verantwoord van de bruto loonkosten van de onderhoudsdeskundigen en de medewerkers Beheer & Onderhoud (in totaal 2,3 fte) voor hun werkzaamheden aan de Sluiskiltunnel. De brutolonen zijn vermeerderd met sociale lasten, pensioenkosten en een opslag voor de overige ondersteuning van verschillende disciplines binnen de WST. Deze doorbelasting van € 292.600 (in 2021: € 286.900) komt ten laste van de Provincie Zeeland.

Een bedrag van € 77.324 (€ 161.000 in 2021) betreft de doorbelasting van de dienstverlening van Movenience en de WST aan de Westerschelde Ferry B.V.

5.7.4 Salarissen, pensioenen en sociale lasten

In 2022 waren gemiddeld 51,1 fte werkzaam (2021 54,9 fte). Alle medewerkers waren in Nederland werkzaam. Onderstaand de specificatie van de kosten voor salarissen, sociale lasten en pensioenen.

Bedragen in euro's

	2022	2021
Salarissen	3.579.916	3.672.347
Sociale lasten	488.696	522.112
Pensioenlasten	554.759	576.163
Overige personeelskosten	533.013	451.217
Totaal	5.156.384	5.221.839

Bezoldiging directie

De bezoldiging van de directie in het verslagjaar betreft de algemeen directeur drs. H.T.W.J.M. Schoenmakers MMO. De duur van het dienstverband in 2022 en 2021 betreft 12 maanden. De omvang bedraagt in 2022 en in 2021 31 uren per week. Met ingang van 1 mei 2020 heeft de directie van de WST een nevenfunctie (0,2 fte.) als directeur van de B.V. NEA en de B.V. GKN.

Bedragen in euro's

	2022	2021
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	136.865	134.243
Beloningen betaalbaar op termijn	18.502	16.396
Totaal	155.366	150.639

Bezoldiging Raad van Commissarissen

Bedragen in euro's

Naam	Functie	2022	2021
Mr. H.B. Hieltjes	Lid RvC	-	10.679
Drs. ing. J.W. Hollestelle-Van Rooijen	Voorzitter	16.321	15.776
Drs. J.A.M. Koole	Lid RvC	11.127	10.802
Ir. B.G.M. Voorhorst MBA	Lid RvC	11.325	-
Totaal		38.773	37.256

De WST valt formeel niet onder de Wet Normering Topinkomens (WNT) maar conformeert zich vrijwillig aan de verantwoordingsregels hiervan. De beloning van de directie en de Raad van Commissarissen overschrijdt de norm niet.

5.7.5 Uitzendkrachten

Uitzendkrachten worden hoofdzakelijk ingezet voor het innen van tol en vormen een flexibele schil waarmee ingespeeld kan worden op het wisselende verkeersaanbod. De kosten voor uitzendkrachten zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

	2022	2021
Uitzendkrachten	1.062.761	812.307

5.7.6 Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

	2022	2021
Afschrijving immateriële vaste activa	109.209	123.511
Afschrijving materiële vaste activa	30.260.489	30.302.766
Totaal	30.369.697	30.426.277

5.7.7 Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

	2022	2021
In stand houden	5.624.728	5.033.988
Communicatie	127.124	133.417
ICT	597.184	623.625
Algemene kosten*	1.592.816	1.363.367
Bijzondere bedrijfskosten	-	4.697
Totaal	7.941.852	7.159.094

*In de algemene kosten zijn ook kosten voor sponsoring opgenomen. In 2022 betreft dit een bedrag van € 53.587 en in 2021 een bedrag van € 17.850.

In stand houden

Voor het onderhoud aan de Westerscheldetunnel is in 2013 een 20-jarig contract afgesloten met een aannemerscombinatie. De kosten betreffen de uitwerking van een onderhoudsplan met jaarlijks deels verschillende activiteiten en als gevolg daarvan wisselende lasten en zijn te beschouwen als regulier onderhoud. De hieraan gerelateerde uitgaven vormen de belangrijkste post binnen deze kostensoort. Daarnaast omvat dit ook kleinere onderhoudsuitgaven aan gebouwen, de aanschaf van reserveonderdelen voor het tolsysteem, bergingskosten, kosten in verband met schades en aanschaf van gereedschappen.

Accountantskosten

Onderstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken deelneming zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en onafhankelijke externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

Bedragen in euro's

	2022	2021
Controle van de jaarrekening	40.500	33.500
Andere controlewerkzaamheden	-	-
Fiscale advisering	-	-
Andere niet-controlediensten	1.650	1.000
Totaal	42.150	34.500

5.7.8 Belastingen

De WST is vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Daardoor wijkt de belastingdruk in 2022 af van de nominale belastingdruk van 25%. De opgenomen vennootschapsbelasting betreft Movenience.

5.8 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Hypotheek

De gronden waarop het tracé van de Westerscheldetunnel zich bevindt, zijn in eigendom van de Staat. Ter uitvoering van de exploitatie van de Westerscheldetunnel heeft de Staat ten behoeve van de WST een tijdelijk erfpachtrecht en een tijdelijk opstalrecht gevestigd op de gronden van het tracé. Deze zakelijke rechten eindigen op het moment dat de exploitatie van de Westerscheldetunnel door de WST beëindigd wordt, derhalve naar verwachting in maart 2033, en wel tegen betaling van een symbolisch bedrag door de Staat aan de WST. Daarnaast heeft de Staat op het moment van beëindiging van de exploitatie door de WST, een kooprecht op de dan aanwezige roerende goederen tegen betaling van eveneens een symbolisch bedrag. Ter nakoming van de verplichtingen van de WST ten aanzien van het beëindigen van de zakelijke rechten en de uitoefening van de hiervoor genoemde koopoptie is door de WST een recht van hypotheek ad € 825 mln. verstrekt aan de Staat. De jaarlijkse erfpacht bedraagt circa € 40.000.

Overeenkomst Westerscheldetunnel

In de in het kader van de aandelenoverdracht in 2009 afgesloten 'Overeenkomst Westerscheldetunnel' zijn nadere afspraken gemaakt over de voorwaarden waaronder overdracht van de WST aan de Staat plaats moet gaan vinden. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat de overdracht van de infrastructuur plaatsvindt bij het vervallen van de Tunnelwet en dat de Staat 10 jaar voor overdracht inzicht krijgt in de onderhoudsplannen van de WST. Daarna zal de Staat in de periode vanaf 8 jaar voor overdracht bijdragen in de kosten van grote investeringen en/of vervangingen (minimale omvang € 0,5 mln.), op basis van de bedrijfseconomische restlevensduur van de investering na het overdrachtmoment.

Overeenkomst afkoop exploitatiebijdrage

In 2010 is een overeenkomst gesloten tussen Provincie en WST waarbij de afkoop van de exploitatiebijdrage en de uitkering van de aanwezige agioreserve is overeengekomen. In lid 4 van deze overeenkomst is tussen partijen overeengekomen dat de Provincie zorg zal dragen dat de WST altijd aan haar financiële en andere verplichtingen kan voldoen. Dit is niet van toepassing indien er sprake is van buitengewone onvoorziene omstandigheden van zodanige aard dat de Provincie Zeeland daar in redelijkheid niet aan gehouden kan worden.

Sluiskiltunnel

De WST en de Provincie Zeeland hebben in 2015 een BOVI-overeenkomst getekend waarin afspraken zijn gemaakt over de rolverdeling tussen de WST als materieel beheerder en de Provincie als opdrachtgever. Overeengekomen is dat de WST gedurende tien jaar het beheer en onderhoud en het verkeers- en incidentmanagement gaat verzorgen. Gemaakte uitgaven door WST inzake de Sluiskiltunnel worden vergoed door de Provincie Zeeland. Daarmee loopt de WST geen financieel risico.

Operationele risico's

Met de operationele risico's worden de risico's bedoeld die optreden ten aanzien van het exploiteren van de tunnel. Dit omvat risico's ten gevolge van onder meer ongevallen, technische mankementen en rampen die tot stremming van en schade aan de tunnel kunnen leiden. Deze risico's worden regelmatig geëvalueerd. Voor de Westerscheldetunnel en de Sluiskiltunnel is een verzekering afgesloten met voor iedere tunnel een uitgebreide schadedekking, met een limiet van € 100 miljoen per jaar en een eigen risico van € 50.000 per aanspraak. Daarnaast is een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten met een maximale dekking van € 20 miljoen per jaar en een eigen risico van € 10.000 per aanspraak.

Onderhoudsverplichtingen

Door de aard van het huidige onderhoudscontract, met een looptijd van twintig jaar, kan er niet in alle gevallen een beroep worden gedaan op garanties en komen sommige risico's voor rekening van de WST. In de meerjarenraming is met dit verschoven risico zo goed mogelijk rekening gehouden.

Voor het 'In stand houden' van de activa zijn verplichtingen aangegaan betreffende het onderhoud van de installaties, wegen en kunstwerken en de tunnel. Dit betreft een 20-jarige onderhoudsovereenkomst met WM die op 14 maart 2013 is ingegaan. Hiervoor geldt ultimo 2022 een nominale verplichting van € 20,2 mln. WM heeft ten gunste van de WST een borg ter grootte van € 0,25 mln. afgegeven.

Bedragen in euro's

Verplichting < 1 jaar	2.642.578
Verplichting > 1 jaar en < 5 jaar	7.433.989
Verplichting > 5 jaar	10.115.077
Onderhoudsverplichting per 31-12-2022	20.191.644

Diverse verplichtingen

De verplichtingen uit verzekeringen en ICT betreft een bedrag van € 2,1 mln.. Daarnaast is er tot 2033 een opstalrecht ten gunste van het Rijksvastgoedbedrijf Ministerie van Binnenlandse Zaken ter grootte van € 0,4 mln. De overige verplichtingen hebben een waarde van € 7,1 mln.. Deze verplichtingen kennen een looptijd korter dan vijf jaar.

Vennootschapsbelasting

Op 27 juli 2015 heeft de belastingdienst bevestigd dat de WST terecht een beroep doet op de vrijstelling in de nieuwe Wet Modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen voor wat betreft de activiteiten die voortvloeien uit de Tunnelwet Westerschelde. Op 4 december 2015 heeft de belastingdienst vervolgens ook bevestigd dat ook de dienstverlening van de WST voor de Provincie (inzake de Sluiskiltunnel) is vrijgesteld. In 2017 is een vaststellingsovereenkomst getekend waarin is overeengekomen dat de WST geen fiscale balans en resultatenrekening hoeft op te stellen. Deze overeenkomst liep in maart 2022 af. Op 23 februari 2022 heeft de belastingdienst bevestigd dat de vaststellingsovereenkomst wordt verlengd voor een periode van vijf jaar.

Aanbesteding onderhoud Sluiskiltunnel

Het onderhoudscontract van de Sluiskiltunnel loopt in 2025 af. RWS en de WST hebben op 14 december een overeenkomst gesloten waarin de WST opdracht krijgt om namens RWS een contract met een marktpartij voor het onderhoud van de Sluiskiltunnel voor de periode 2025-2033 op te stellen, aan te besteden en te sluiten.

5.9 Enkelvoudige jaarrekening: balans per 31 december 2022 (voor winstbestemming)

Bedragen in euro's

	Ref.	31-12-2022	31-12-2021
Materiële vaste activa		295.008.235	321.662.239
Deelneming Movenience B.V.	5.10.2	638.845	542.439
Vaste activa		295.647.080	322.204.678
Vorderingen		1.864.925	1.601.753
Vorderingen op deelnemingen		160.776	104.204
Liquide middelen		28.791.452	20.698.888
Vlottende activa		30.817.153	22.404.845
Totaal activa		326.464.233	344.609.523
Gestort en opgevraagd kapitaal		66.140.280	66.140.280
Overige reserves		418.092	418.092
Onverdeelde winst		12.843.867	10.621.267
Eigen vermogen	5.10.3	79.402.239	77.179.639
Langlopende schulden		214.100.003	237.378.574
Kortlopende schulden	5.10.4	32.961.991	30.051.310
Totaal passiva		326.464.233	344.609.523

5.10 Enkelvoudige jaarrekening: resultatenrekening 2022

Bedragen in euro's

	2022	2021
Tolopbrengsten	33.525.295	30.353.857
Exploitatiebijdragen	23.278.571	23.278.571
Overige bedrijfsopbrengsten	331.940	342.845
Totaal bedrijfsopbrengsten	57.135.806	53.975.273
Salarissen, pensioenen en sociale lasten	4.449.486	4.456.445
Uitzendkrachten	1.062.761	812.307
Afschrijvingen	30.100.369	30.137.177
Overige bedrijfskosten	8.892.485	7.976.131
Totaal bedrijfslasten	44.505.101	43.382.060
Saldo van de financiële baten en lasten	74.315	-
Aandeel in winst/verlies van deelnemingen	138.847	28.054
Resultaat voor belastingen	12.843.867	10.621.267
Belastingen	-	-
Resultaat na belastingen	12.843.867	10.621.267

5.10.1 Toelichting op de balans en resultatenrekening van de enkelvoudige Jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de netto vermogenswaarde in overeenstemming met paragraaf 5.4 van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde methode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de WST in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen.

Vorderingen op deelnemingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van het verstrekte bedrag, gewoonlijk de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

5.10.2 Deelneming in Movenience B.V.

Op 21 juni 2007 is dochteronderneming Movenience B.V., statutair gevestigd te Goes, opgericht. Sinds 2016 bezit de WST 100% van de aandelen van Movenience.

Bedragen in euro's

Stand per 1 januari 2022	542.439
Uitkering dividend	-42.440
Resultaat boekjaar 2022	138.847
Stand per 31 december 2022	638.846

5.10.3 Eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal van de WST bedraagt € 78,18 mln., opgebouwd uit twee miljoen (gewone) aandelen met een nominale waarde van € 39,09 per stuk. Hiervan is per 31 december 2022 € 66.140.280 geplaatst en volgestort. Alle geplaatste en volgestorte aandelen zijn in handen van de Provincie Zeeland.

In de aandeelhoudersvergadering van 2 december 2020 is besloten het geplaatste kapitaal van de WST te verlagen. In 2021 is de nominale waarde van een aandeel gewijzigd van € 45,00 naar € 39,09 per stuk. Het kapitaal van de WST is hierdoor verlaagd met € 9.999.720,-. Dit bedrag is in 2021 uitgekeerd aan de aandeelhouder die de bestemmingsreserve op de balans van de Provincie Zeeland hiermee heeft verlaagd.

De 'Wettelijke reserves' zijn ontstaan naar aanleiding van de invoering van de euro. De aandelen zijn destijds geconverteerd van 100 gulden per stuk naar € 45 per stuk. Voor het ontstane verschil is een niet uitkeerbare reserve als bedoeld in artikel 67a, derde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek gevormd. Door de wijziging in de nominale waarde van de aandelen is deze reserve in 2021 vrijgevallen. Het saldo is toegevoegd aan de overige reserve.

Het verloop van het eigen vermogen gedurende 2021 en 2022 is als volgt:

Bedragen in euro's

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Wettelijke reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst	Totaal
Per 31 december 2020	76.140.000	418.092	-	8.553.371	85.111.463
Verlaging kapitaal	-9.999.720				-9.999.720
Mutatie reserve		-418.092	418.092		-
Resultaat boekjaar 2021				10.621.267	10.621.267
Uitkering dividend 2020				-8.553.371	-8.553.371
Per 31 december 2021	66.140.280	-	418.092	10.621.267	77.179.639
Resultaat boekjaar 2022				12.843.867	12.843.867
Uitkering dividend 2021				-10.621.267	-10.621.267
Per 31 december 2022	66.140.280	-	418.092	12.843.867	79.402.239

Het saldo van de winstreserve op de enkelvoudige balans per 31 december 2022 is als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

Winstreserve per 31-12-2021	10.621.267
Uitkering dividend 2021 (in 2022)	-10.621.267
Resultaat 2022	12.843.867
Onverdeelde winst per 31-12-2022	12.843.867

De directie stelt voor de gehele winstreserve van € 12.843.867 als ook de overige reserves van € 418.092 uit te keren.

5.10.4 Kortlopende schulden

In het saldo per 31-12-2022 (€ 32.961.991) is een bedrag van € 5.200.000 een kortlopende schuld aan Movenience.

5.11 Niet uit de balans blijken rechten en verplichtingen

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

De WST vormt met Movenience een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn WST en de dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor door de combinatie verschuldigde belasting.

Concessieovereenkomst

Met Movenience is een concessieovereenkomst overeengekomen waarin is opgenomen dat de WST per t-tagpassage een vast bedrag aan Movenience vergoed. Tegenover deze vergoeding staan lagere uitvoeringskosten bij de WST. Het tarief in 2022 is € 0,255.

Borssele, 30 maart 2023

Directie N.V. Westerscheldetunnel

Drs. H.T.W.J.M. Schoenmakers MMO

Raad van Commissarissen

Drs. Ing. J.W. Hollestelle-van Rooijen

Drs. J.A.M. Koole

Ir. B.G.M. Voorhorst MBA

6 Overige gegevens

De statutaire regeling voor de winstbestemming is als volgt (artikel 30 statuten):

- De winst staat ter beschikking van de algemene vergadering.
- Uitkeringen kunnen slechts plaatshebben tot ten hoogste het uitkeerbare deel van het eigen vermogen.
- Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- De directie kan, met inachtneming van het dienaangaande in het tweede lid bepaalde, besluiten tot het doen van tussentijdse uitkeringen.
- De algemene vergadering kan, met inachtneming van het dienaangaande in het tweede lid bepaalde, besluiten tot uitkeringen ten laste van een reserve.
- De vordering van de aandeelhouder tot uitkering vervalt door een tijdsverloop van vijf jaren.

7 Controleverklaring

Aan de algemene vergadering van
N.V. Westerscheldetunnel

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Stationspark 8b
Postbus 85
4460 AB Goes

T: +31 (0)113 24 20 00

goes@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Westerscheldetunnel N.V. te Borssele gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Westerscheldetunnel N.V. op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Westerscheldetunnel N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de vennootschap en haar interne beheersingsomgeving. Op basis daarvan hebben wij risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij benoemen hierna de door ons geïdentificeerde frauderisico's en de door ons uitgevoerde werkzaamheden om deze frauderisico's te ondervangen.

Het risico dat de directie maatregelen van interne beheersing doorbreekt

De directie bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat zij in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Om het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door de directie te ondervangen hebben wij de hieronder beschreven werkzaamheden uitgevoerd.

Wij hebben de door ons onderkende frauderisicofactoren geanalyseerd en besproken met de directie en de raad van commissarissen.

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Daarnaast hebben wij specifieke werkzaamheden verricht ten aanzien van de toegangsbeveiliging in de IT-systemen en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken.

Wij hebben op basis van een risico-afweging memoriaalboekingen geselecteerd en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de memoriaalboekingen te controleren aan de hand van onderliggende documentatie, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening om en transacties met verbonden partijen.

Ten aanzien van het frauderisico zijn in de controle elementen van onvoorspelbaarheid in de controlewerkzaamheden opgenomen.

Ten slotte hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- analyse, en de totstandkoming, van de memoriaalboekingen;
- beoordelen van schattingen en significante schattingsposten;
- het doornemen van de notulen van vergaderingen van de directie en de Raad van Commissarissen;
- het beoordelen van significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening om en de transacties met verbonden partijen.

Opbrengstverantwoording

Bij het uitvoeren van onze risicoanalyse hebben wij geen frauderisico's geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat de primaire registraties van de tolpassages dusdanig zijn ingericht in de automatiseringsomgeving dat het niet mogelijk is om tolpassages te verwijderen, dan wel te verwerken tegen een onnauwkeurig tarief. Mogelijke (bewuste) verstoringen in dit proces kunnen naar onze mening niet leiden tot materiële afwijkingen in de jaarrekening.

Continuïteit

De directie heeft een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste 12 maanden na het opstellen van de jaarrekening. Een toelichting hierop is door de directie weergegeven in de paragraaf 'Continuïteit', zoals opgenomen in de grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening (paragraaf 5.4).

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om de risico's met betrekking tot continuïteit te identificeren en in te schatten, en om vast te kunnen stellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is.

- wij hebben de beoordeling zoals door de directie opgesteld en opgenomen in de jaarrekening gelezen, besproken met de directie en professioneel-kritisch geëvalueerd. Hierbij hebben wij specifieke aandacht gegeven aan het proces van totstandkoming van de meerjarenprognoses (op basis van het beleidsplan 2023), tendenties die een mogelijk risico vormen, de impact van de huidige gebeurtenissen en omstandigheden (tolvrij maken van de tunnel en het inrekenen van dekkingsmiddelen vanuit het Rijk) op de activiteiten en de verwachte kasstromen van de onderneming, met de nadruk op de vraag of de vennootschap voldoende liquiditeit zal hebben om aan al haar verplichtingen te blijven voldoen;
- wij hebben het beleidsplan 2023 van de vennootschap en de belangrijkste aannames die hieraan ten grondslag liggen beoordeeld;
- wij hebben, op basis van de verkregen controle-informatie, overwogen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten.

Op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole, de financiële positie van de vennootschap zoals deze blijkt uit de jaarrekening en het beleidsplan 2023, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van invloed zijn op de continuïteitsveronderstelling.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Goes, 30 maart 2023

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend
drs. A.R.M. Peelen RA